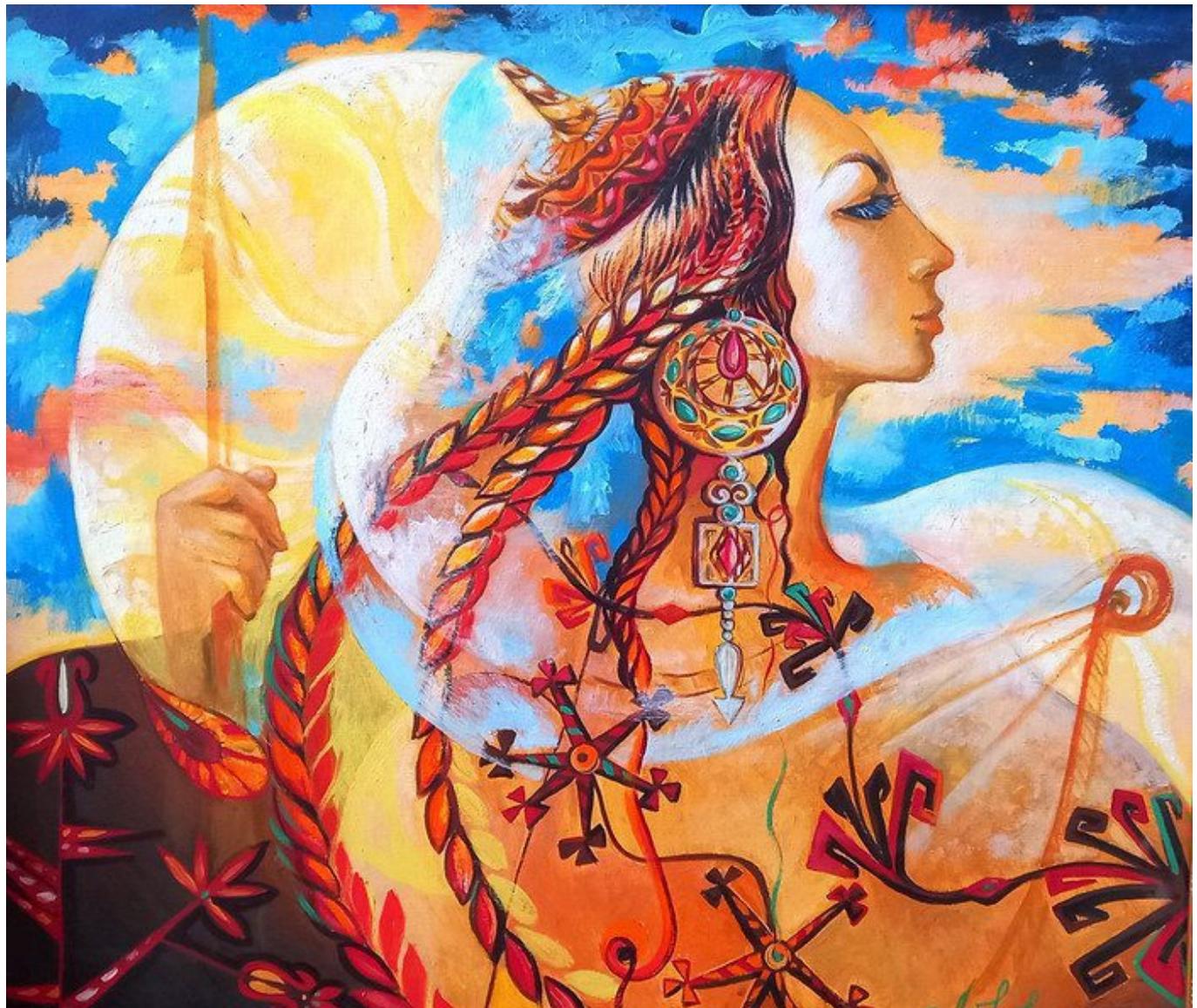

Gaýyp bolan gyz hakynda rowaýat

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Gaýyp bolan gyz hakynda rowaýat GAÝYP BOLAN GYZ HAKYNDА ROWAÝAT

Oguz ýaýlasynda etekläp dagy,
Bir şalygyň dünýä düşenmiş çawy.
Bagty agzybirlik, baýlygy erkmiş,
Ynamdan gurulan galasy berkmiş.

Ýurtda ylym, bilim ösüpdir gülläp,

Mekdep-medreseler açylan ýüzläp.

Adyl şasy bolup owadan kendiň,
Gezer eken haklap pederleň pendin.

Mydam diňläp iliň arzuw-islegin,
Ajap ülkä öwrenmişin mesgenin.

Emma patyşanyň agyrmyş derdi,
Orta ýaşap bolmandyr hiç perzendi.

Bu hasrat şañ ýüregini ezipdir,
Mydam Haka dileg salyp gezipdir.

Gije-gündiz dilindemiş dogasy,
Guramandyr gözleriniň owasy.

«Ýitmesin yz-sorum perzent ber, Allam,
Gezsin garran çagym daşymny gallap!

Namys-aryn eziz görüp janyndan,
Ile peýda berjek huşy-aňyndan.

Husny-jemalynda gözüň eglenjek,
Ýalñyz özi on perzende deň geljek!»

Ötürip günlerin hyály bilen,
Patşa gözýaş döken aýaly bilen.

Derwüş deý egnine geýipdir hyrka,
Umyt bilen gadam basanda kyrka.

Gitmekçi bolanda terk edip tagtyn,
Ine, bir daň buşlan bularyň bagtyn.

Ýollapdyr Hak Huda emri-nyşanyn,
Hamyla bolupdyr aýaly şanyň.

Aýdan-aý geçipdir, günlerden hem gün,
Gyz perzende yüzleri düşüpdir bir gün.

Aşa owadanmyş, perimiş misli,
Saýlapdyrlar oňa mynasyp ismi.

Diýipdir şa: «Paraw goýyan adyna,
Şypa bolup ýetsin iliň dadyna!»

Ýetişipdir şa bagtynyň bölgüli,
Elleri emmişin, melhemmiş dili.

Lukman deý em edip dertliň derdine,
Ýaşar eken bagt paýlap her kime.

Dert gyzy görenden utular eken,
Hassalar gümansyz gutular eken.

Şeýdip Paraw ilin goýupdyr haýran,
Onuň owazady äleme ýaýran.

Ine, ýat ülkede bir betniýet han,
Gyzyň serwi kamat-kaddyna suwsan.

Her ýol bilen gola salmak netinde,
Peýda bolan oň ýurdunyň çetinde.

Çadır dikip, ornaşansoň ymykly,
Ýollapdyr içaly: «Habar anykmy?»

O ne beýle eli melhem güzelmiş,
Bil özünü näçe nyrrha dözermiş?!»

Hanyň sözlerini ýatlan içaly,
Ýurduň serhedinden ätlän içaly.

Gyz hakda myş-myşlaň hakdygyn bilip,
Başga çykalganyň ýokdugyn bilip.

Gyza al salmagyň küýüne düşüp,
Çala gyzan suwda zoraýak «bişip».

Kyrk çarşenbe başdan geçiren kemsiz,
Şeýdip öz-özünü «seýislän» kemsiz.

Ugrapdyr gül ýüzli Parawa sary,
Özünden öñ baran şerraýyň zary.

«Jan, Paraw jan, waý, Paraw jan, bişdim-le,
Gaýnap duran kyrk gulakla düşdüm-le.

Özüň em etmeseň galmady tara,
Jižzik-le ellerim, bir muňa gara!»

Ýylgyrypdyr Paraw aýryp sargyny,
«Kim ugratdy Hudaý uran garryny?!

Kim ol tüysi bozuk, kimmiş ol jellat,
Menden almytyny alar ol kezzap!

Ine, sypaladym, gutuldy ýaraň,
Goý, bişsin gaýnaga iten ol haram!

Jan ene jan, eliň gaty bişipdir!»
Muny eşden kempir dowla düşüpdir.

Süpürip gözünden ýalan ýaşyny,
Bakypdyr ellerne gerip gaşyny.

Elin sypalapdyr, basyp görüpdir,
Onsoň çümmükläpdır, gysyp görüpdir.

Duýmansoň elinde hiç hili yza,
Şelaýynlyk bilen diýipdir gyza:

«Paraw jan, gudratyň gördü-le gözüm,
Diňleseň, aýdaýyn ýürekde sözüm!»

Aldanandan bolyp kempir alyna,
Paraw ýetmek islän oñ hyályna.

Aýt, aýt garry, güldürip boýun edensiň,
Ýene-de nä tüýsli oýun edersiň?!

«Biz ~ garryda oýun küje, zat küje?!
Ýöne saňa sowalyň bar ýekeje».

«Sowlyňdan bela gelmese başa,
Ýeke däl-de, goý bolsun goşa-goşa!»

Paraw bibi eşdip adyň, owazaň,
Hanym geldi, dözüp yüz-müň zowala.

Salam ýollap, goýup saňa köp gadyr,
«Bil diýdi» şol gyzyň bahasy nedir?!»

Muny eşden gyzyň shaňlap gulagy,
Aňa akan gahar-gazap bulagy.

Özün ele alyp diýipdir Paraw:
«Görýän welin, hanyň görmändir garaw.

Aýt, bu ilde adam satylanok diý,
Gyzlar beýdip oda atylanok diý!

Söygüdir bu ilde gyzlaryň nyry,
Gören däldir ilim o zeýlli hyrsy

Eýläp ilki müň şelaýyn togaby,
Kempir hana ýetiripdir jogaby.

Diýipdir han geýip gazap donuny,
«Onda taparyn men başga ýoluny.

Şäherin ýer bilen ýegsan ederin,
Soň zor bilen gyzy alyp giderin!»

Şeýdip güýcli goşun çözupdyr ýurda,
Misli süri goýun şam bolan gurda.

Otlapdyr öýleri päli ýaman han,
Ajap ýurtdan birem galmandyr nyşan.

Şany öldüripdir aýaly bilen,
Gyz sary ugran bet hyýaly bilen.

Garpyz ýaryp, dilim dadyp ýetişmän,
Paraw zordan ylgamaga ýetişyär.

Şo-ol kempir duşmana ýol salgy berip,
Gelýämiş gyz taýa ellerin serip.

Bu zatlary görüp köýen şa gyzy,
Namysyn janyndan söýen şa gyzy.

Bir gargyş edipdir garry hatyna,
Hak Tagala ýetişipdir dadyna.

Saňsara baş daş bolasyň,
Daşa öwrülip galasyň!

Öz niýetin siňsin saña,
Her ýeten daş zyňsyn saña!»

Dilimlän garpyzyn zyňypdyr Paraw,
Ýüzün gaýa tutup eñipdir Paraw.

Ary-namysyny edinip baýdak,
Daga dyrmaşmaga başlapdyr haýdap.

Bolanynda gaýa bilen ýüzbe-ýüz,
Alladan bir dileg edenmişin gyz:

«Eý, Alla jan, goýma meni ara sen,
Gudratyňdan eýläweri çäre sen!

Namysymy depeletme duşmana,
Bir göz görkez, gelsin olar puşmana!

Jesedimem ýal bolmasyn kowga meň,
Goýma Hudaý, naçar başym gowga meň!

Ýarylsyn goý, goja daglar ýarylsyn,
Jany-tenim gara daşa garylsyn!»

Şol pursatda ýetip gyzyň nalasy,
Goja daglar gujaklapdyr balasyn.

Ýylçyr gaýa darka ýarylanmyşyn,
Paraw gyz dag bilen garylanmyşyn.

Sumat bolup ýiten kowgyň gözünden,
Muňa syn edenler giden özünden...

Gadymy daglaryň gatyna siňip,
Il bilen aglaýyp, il bilen diňip.

Paraw bibi şol daglarda barmışyn,
Gyz-geline, çaga howandarmışyn!

Namys-ara çagyryarmış zenany,
Türkmenimiň eli melhem jenany.

© Gülşirin HANOWA. Poemalar